

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Saveznici
Knjiga 2

PARTIZANSKA KNJIGA

© Stefan Bošković

© Partizanska knjiga, za ovo izdanje, 2017.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Stefan Bošković

Transparentne životinje

Kikinda, 2017.

ČUDoviŠTA

Uvjeren sam da je majka trudna. Njen stomak je malo veći nego prethodne sedmice. Dok sam joj pomagao oko ručka, primijetio sam da je pojela devet ćufti. Mutio sam krompir-pire i pravio se da ne vidim. Brat nije povjerovao. Rekao je da bi to bio ozbiljan podvig čak i za Mirka Džina, koji je gutao trideset palačinki za večeru. Nisam znao šta da mislim o maminoj trudnoći.

Odlučio sam da preselim misli na drugi kontinent. Nije baš pomagalo, sem kad bih sanjao Madagaskar. Trudio sam se da ga što duže zadržim u sjećanju tako što bih otvorio atlas i buljio po nekoliko sati. Ličio je na parče oraha u vodi.

Preturajući ormar i očevu garderobu, koju bih katkad krijući oblačio, naišao sam na kovertu s novcem. Dvjesto dvadeset eura. Uzeo sam deset. Potom dvadeset, opet deset, još deset, pa trideset. Ždrao sam slatkiše i platio desetine sati u igraonici. Gušilo nas je oblačno prolječno popodne, kada je otac iz poluležećeg položaja rekao: „Imamo lopova u kući”. Brat i ja smo stajali na sredini sobe. Gledali smo prema prozoru i ćutali. Fijukalo je ispod srebrnog neba. Zvuk vjetra se miješao sa zvukom aviona. Majka je stajala iznad oca sa otvorenom kovertom.

„Osamdeset nedostaje”, izgovorio je tiho, dva puta. Brat je slegnuo ramenima. Mamino lice se napuhalo. Pomislio sam da će se pretvoriti u balon i zalijepiti za plafon. Mnogi su umirali na taj način. Zidovi su ih zadržavali da se ne otisnu k nebu. Ljuljali bi se u spavaćim sobama pokraj lustera. Najgore je bilo onima okrenutim licem prema zidu. Skeleti su kasnije kloparali poput drvenih udaraljki. Kažu da je zvuk jeziv. Može da uđe u san i okrene ga naopačke. Šuplje kosti se na koncu pretvore u prah koji odnese vjetar ili usisivač.

Brat je brbljao i pokušavao da se opravda zbog nečeg što nije učinio. Njegova glava je podsjećala na mladi paradajz. Trošio je mnogo riječi. Žustru prepirku sam prekinuo pitanjem: da li smo za taj novac mogli da odemo na Madagaskar? Otac nas je protjerao iz sobe, uz strogo obećanje da se na ovome neće završiti. Roditelji su nastavili razgovor, koji je prerastao u svađu. Njihove siluete su se presijavale na hrapavom staklu vrata spavaće sobe. Brat me je povukao za ruku i rekao da ne treba da budemo tu.

Izašli smo u dvorište, ubrali najduže slamke i krenuli u lov na guštere. Nikada nisam umio da napravim dobru omču, pri vrhu, gdje je slamka bila najtanja i najosjetljivija. Brat bi svakog puta uspio. Znao sam da neću naučiti, niti ću se nalaziti u kategoriji lovaca kojoj je on pripadao. Bilo je divno gledati ga kako neprimjetno, bez drhtaja i trapavih pokreta, navlači omču preko glave guštera, dok vlažno

oko beči i čeka. Trzaj – cap, gušter leti u nebo i vraća se, brat vrti slamku, pravi velike krugove da bi ošamutio plijen.

Uхватim i ja pokojeg, uglavnom odebljale glupane koji se ne trude ni da pobjegnu. Nasložili smo ih tridesetak, smjestili u bezbojnu plastičnu kutiju i ponijeli kući. U povratku smo morali da pretrčimo baštu ozloglašenog komšije Šterike i sakatog pitbula Spajka, napaljenog na nasilje. Šema je bila iduća: dok je brat prolazio, bacao bih kore od banana i latice ruža, koje bi Spajk gutao i prije nego što ih onjuši. Rekao sam da me podsjeća na majku, pa sam dobio dva snažna šamara od brata. Kasnije smo ćutali i prebrojavali ulov. Uginule smo oprezno bacali s balkona u žbunje, preživjele hranili i spremali za borbu. Tek nakon nekoliko dana bismo ih pustili.

Majka i otac nisu razgovarali. On nam se jedva obraćao. Izbjegavao je da nas gleda ili odgovara napitanja, pogotovo u majčinom prisustvu. Pretvorili smo se u porodicu mumija koje gledaju TV. Pretpostavljao sam da su svi uporedo razmišljali o nečemu i nadao se da su moje misli bile najvažnije, jer sam ja tvorac haosa. Počeo sam da vjerujem u moć novca i njegovu razaračku snagu, iskreno žaleći zbog ukradenog i potrošenog. Prestao sam da jedem slatkiše i posjećujem igraonice. Majka se debljala i crvenjela u licu. Opet sam je uhvatio dok se prejeda. Ovog puta bez srama. Gledala me je žvačući pitu od krompira uz gutljaje čokoladnog mlijeka. Kad sam rekao da je novac

možda negdje u ormaru, samo je odmahнула glavom i nastavila da ždere. Brat je takođe odbijao razgovor, uvrijeđen roditeljskom sumnjom. Svake noći, prije nego što me ošamuti san, pokušavao sam da vratim vrijeme na dan kada sam počinio zločin. Žmurio sam, snažno pritiskao sljepoočnice i tiho ponavljao: sada si u ormaru, i samo u ormaru! Ujutru sam se budio razočaran, shvatajući da se ne nalazim gdje sam želio. Brzo su nestale nade o putovanju kroz vrijeme. Atlas sam prestao da otvaram, zbog umrtvljenih misli koje nisu mogle da odu dalje od vrata. U više navrata sam pokušao da porodici saopštim istinu, da se glasno pokajem i odgovaram pred kim god treba, ne bi li se odnosi ispravili, ali majka je najčešće kunjala na trosjedu, a otac tipkao telefon. Nisu bili podobni da prime informaciju u obliku koji sam zamislio. Obuzela me je tuga. Jednom sam se osjećao slično, u drugom razredu, kada se Kaća u koju sam bio zaljubljen odselila. Pristigli su ljubičasti oblaci. U vazduhu se osjećala prašina. Iza stakla sam posmatrao vjetar. Proljećne oluje su bile magične, nedorečene, pune elektriciteta, kao što su nekad bila majčina usta, pravilno oblikovana, živa, sa utegnutom kožom okolo.

Nakon dva dana potopa i tople kiše osvanulo je vedro jutro. Otac se već za doručkom pojavio u čizmama. Gljive su izrasle. Pitao sam da li majka ide s nama, ali otac je kratko odgovorio da će ovo biti muški izlet. Brat i ja smo se pogledali, uzbuđeni I nestrpljivi, šmirglali smo nožice, čistili korpe i zujali kao zarobljene ose.

Potrošeni federer su nas bacali po zadnjem sjedištu. Smijali smo se i glupirali, hvatajući u retrovizoru očevo smrtno ozbiljan lik. Zaustavili smo se na šljunkovitom proširenju i ušli u šumu. Rasporedili smo se u polukružnoj liniji da bismo efikasnije osmotrili teren. Volim da gledam osušene zrikavce na nakrivljenim deblima. Jer su žuti i prazni. Tiho stoje zakačeni za koru, kao ostaci malog, hrskavog grada. Brat je uvijek govorio da je to najveća glupost koju je neko izgovorio. Nisam volio gljive, iako je otac nebrojeno puta sa strašću ukazivao na nijanse i razlike između jestivih i otrovnih. Postojao je ključ. Jasan i lako razumljiv sistem, za koji nikad nisam imao dovoljno koncentracije. Jedino sam umio da ih sortiram prema bojama i predjelima na kojima su rasle. Imam omiljenu - modrikaču. Osjećao sam neku povezanost s njom. Prozirna je. Podsjeća me na poludragi kamen koji sam jednom vidio u tetkinoj prodavnici nakita. Nabrao sam većinu vrsta i pomislio da je sada idealan trenutak za istinu. Koljena su zadrhtala, no bio sam odlučan. Poješću toliko pečuraka da neću misliti ni o čemu sem o bolu u stomaku. Lako ću izgovoriti užasne riječi, gotovo nesvjesno. Ukoliko bude bilo teških pogrda ili batina, neću ih osjetiti usljed naduvenosti. Navalio sam na modrikače. Žvakao sam suzdržavajući se da ne povratim. Teško sam disao i hodao još teže. Ostavio sam za sobom groblje zrikavaca i krenuo u potragu za ocem i bratom. Gegao sam se kao balon pun vode. Otac je dozivao. Pokušao sam da odgovorim. Brat je sjedio na panju, pognute

glave, gušeci suze. Korpa je bila prazna. Otac je stajao, nepomičan i blijed. Odsječno i hladno je rekao da sjednem. Stisnuo sam se uz bratova leđa. Otac je ćutao i gledao u prazninu, da bi narednog trenutka iz njegovih velikih pluća pokuljale riječi.

Povratak je bio gluv. Automobil je klizio kao po staklu. Nismo prelazili sedamdeset. Brat je iscrtavao tupe oblike na znojnom prozoru. Plutao sam poput astronauta. Mučnina je prestala, kao i briga i tuga. Pojavilo se nešto novo, neodređen osjećaj, prazan i uvjerljiv. Otac nas napušta, ide da živi s drugom ženom. Sjekli smo ravnice. Otac je dodavao gas. Motor je pravilno bruja. Onda je naglo ukočio. Poletjeli smo naprijed, uhvatili se za sjedišta i ukočili glave pred šoferšajbom. Na sredini magistrale stajao je golemi gušter. Umjesto repa, micala se crna zadebljala izraslina. Gledao nas je onako kako svako čudovište gleda svoje žrtve. Ćutali smo kao mladi majmuni koji će svakog časa početi da vrište zamrznuti strahom.